

Tunnus	13-1352-23-B LP-091-2021-07982
Hakija	Senaatti-kiinteistöt
Rakennuspaikka	Etu-Töölö, 091-013-0422-0006 Mannerheimintie 34
Pinta-ala	16627 m ²
Kaava	Asemakaava 12677
Lainvoimaisuus	2022
Sallittu kerrosala	19200 m ²
Rakennettu kerrosala	14246 m ²
Alueen käyttö	YM, Museorakennusten korttelialue. Korttelialueelle saa sijoittaa museotoimintaan liittyvää näyttely-, tapahtuma-, kulttuuri-, kirjasto-, kahvila- ja ravintolatoimintaa. Museotoimintaan liittyvää toimistotilaa saa sijoittaa alueelle enintään 3150 k-m2. srs, Valtion omistaminen rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/1985) nojalla suojeltu rakennus.
Pääsuunnittelija	Miettinen Juha Samuli arkkitehti JKMM Arkkitehdit Oy

Rakennustoimenpide	<p>Museorakennuksen (Kansallismuseo, käyttötarkoitukseluokka 071) laajentaminen, Atlas -lisärakennus. Rakennustöiden ennalta aloittaminen valmiiksi saakka ennen luvan lainvoimaisuutta.</p> <p>HEL 2023-006166</p> <p>Atlas Kansallismuseon lisärakennuksen rakentaminen ja suojeltujen Kansallismuseon ja Häkälän sekä näiden maanalaisen tilojen muutostöitä.</p> <p>Rakennuksen käyttötarkoitus on museorakennus sisältäen näyttely-, tapahtuma-, kulttuuri- ja ravintola- ja kahvilatoimintaa.</p> <p>Kokoontumistilana suurin sallittu henkilömäärä on 1000 henkilöä.</p> <p>Atlas Kansallismuseon lisärakennus sijoittuu yhteen maanpäälliseen ja kahteen maanalaiseen kerrokseen Kansallismuseon pohjoispihalle. Maanpäälliseen rakentamiseen kuuluu pääsisäänkäynti-/ravintolapaviljonki, erilliset poistumistie- ja poistoilmarakennukset, sekä Häkälän yhteyteen rakennettava raitisilmakatos ja ulkovarasto.</p> <p>Rakennus liittyy olemassa oleviin museokorttelin rakennuksiin ylemmän maanalaisen kerroksen tasolla (AK.krs) sekä maanalaisiin kalliotiloihin hissikuluyhteyden kautta (KT.krs).</p> <p>Hankkeesta on laadittu erillinen Rakennussuunnittelun perusteet ja Hankekuvaus -asiakirja.</p>
---------------------------	--

Hanke kuuluu erityismenettelyn piiriin olemassa olevan Kansallismuseon rakennuksen yhdyskäytävän liittymän sekä uudisrakennuksen "Maljan" kantavien rakenteiden osalta. Rakenteiden suunnitelmista on hakemuksen liitteenä alustava kolmannen osapuolen lausunto.

Erityisselvitykset:
Energiaselvitys
Rakenteellisen turvallisuuden riskiarvio
Rakennusfysikaalisen toimivuuden riskiarvio
Palotekninen riskiarvio
Julkisivun äänieristysmitoitus
Alustava piha- ja istutussuunnitelma - Erityissuunnitelma

Muut päätökseen liittyvät asiakirjat:
Pääpiirustukset, piirustusluettelo
Kerrosalalaskelma
Autopaikka- ja polkupyöräpaikkaselvitys
Esteettömyysselvitys
Rakennussuojeluselostus
LVI-suunnittelun ja toteutuksen sekä käyttöönoton perusteet
Selvitys sammutuslaitteiston suunnitteluperusteista, SPR-vesilähdemittaukset
Energiatodistus
GSM-kuuluvuus kiinteistössä
Pohjatutkimus ja perustamistapalausunto
Pinnantasaussuunnitelma
Louhintatyön riskianalyysi
Rakenteiden suunnittelun ja toteutuksen perusteet, Rakennetyypit
Kosteudenhallintaselvitys
Haitta-ainetutkimus
Palotekninen suunnitelma (sis. savunpoiston periaatteet)
Liikennemeluserveys
Tärinä- ja runkomeluserveys

Lausunnot:
Kaupunginmuseo Ei huomautettavaa. Lausunto on liitteenä.
Museovirasto Ehdollinen. Lausunnot on lupaehto. Lausunto on liitteenä.
Kaupunkimittaus Ehdollinen. Lausunnot on lupaehto. Lausunto on liitteenä.
ELY-keskus Ei huomautettavaa. Lausunto on liitteenä

Lisäselvitys

Suunnitelma perustuu arkkitehtuurikilpailun voittaneeseen ehdotukseen.

Valtion (Senaatti-kiinteistöt) hakijana ei tarvitse toimittaa vakuutta.

Kuuleminen

Rakennusvalvontapalvelu on ilmoittanut naapureille lupahakemuksen vireille tulosta ja kuullut vähäisten poikkeamisten johdosta.

Määräaikaan mennessä ei ole tullut huomautuksia.

Poikkeamiset perusteluineen

Häkälän yhteyteen rakennettava uusi ulkovarasto ylittää kaavanmukaisen rakennusalueen rajan 2,5 metrillä Häkälän sisäpihalla. Perustelu: Asemakaavan laadintavaiheessa oletettiin varaston kohdalle voitavan sijoittaa raitisilmakammio. Jatkosuunnittelussa raitisilmakammion koko edellytti sen sijoittamista nykyisen Häkälän poistumisportaan pohjoispuolelle, jolloin varaston raitisilmakammiota suurempi tilavaraus jouduttiin sijoittamaan poistumisportaan eteläpuolelle ja ylittämään rakennusalueen raja. Ylitys on kuitenkin vähäinen, eikä sen paikalta pureta suojeltuja rakenteita. Varasto sijoittuu Häkälää ympäröivien muurien sisään ja niiden harjakorkeuden alle.

AK. kerroksen uuden taustahuoltokäytävän luiskan kaltevuus on 10,86%. Perustelu: liittyminen vanhan rakennuksen korkoihin ei ole muuten mahdollista.

Käsijohteita ei sijoiteta kaareviin ulkoportaisiin asetuksen edellyttämällä tiheydellä. Perustelu: Mannerheimintien puoleinen ulkoporras on sovitettu tarkasti paikalleen, jotta sen viereisille tasanteille jää riittävästi väljyyttä kulkua varten. Muuriin sijoitetun holvatun sisäänkäyntiaukon portti ulottuu aukon reunoilla sen päälle siten, että kulkuaukko jää riittävän korkeaksi portin lehtien väliin, aukon korkeimmalle kohdalle. Kaarevan muodon vuoksi käsijohteet sijoittuvat portaalle säteittäisesti. Jotta supistuva kulkureitti säilyy myös porttiaukon molemmin puolin riittävän väljänä, on käsijohteet sijoitettu vain asetuksen mukaisesti syöksyn molemmille sivuille kaarevan portaan reunoille sekä syöksyn keskelle, mutta ei tämän tiheämpään. Pihalle on lisäksi kaksi esteetöntä sisäänkäyntiä, toinen Mannerheimintien puolelta vanhan Kansallismuseon rakennuksen pohjoispäädyn kohdalta ja toinen Töölönkadulta Häkälärakennuksen muurin pohjoispäädyn kohdalta.

Käsijohteita ei sijoiteta kaarevan katsomoportaan keskiosaan asetuksen edellyttämällä tiheydellä. Perustelu: katsomopaikkoihin ei muuten pääse istumaan. (Sisäportaiden käsijohteita käsitelty RaVa:n erillisneuvottelussa, ks. muistio 9.12.2021.)

Osa polkupyöräpaikoista sijoitetaan tontin ulkopuolelle katualueelle erillisellä sijoitussopimuksella, ks. Autopaikka- ja polkupyöräselvitys ja asema- ja pihapiirustukset.

Piha-alueen alapuolisen tavarahissin ja vanhan Kansallismuseon uuden yleisöhisin kuilun ylätilan korkeus alittaa uudisrakentamisessa voimassa olevaa hissimääräysten mukaista korkeutta. Perustelu: hissikuilun matala ylätila voidaan peruskorjaushankkeissa kompensoida syvemmillä hissikuopalla.

Poikkeamat ovat kokonaisuutena arvioiden vähäisiä ja hyväksyttävästi perusteltuja.

Lausunnot

Lausunnon antaja	Sijaintilausunto
Lausunto pvm	11.02.2022
Lausunnon tulos	lausunto
Lausunnon antaja	Helsingin kaupunginmuseo
Lausunto pvm	16.03.2022
Lausunnon tulos	puollettu
Lausunnon antaja	Lausuntopyyntö rakennuslupahakemuksesta
Lausunto pvm	18.02.2022
Lausunnon tulos	lausunto
Lausunnon antaja	Kaupunkimittausspalvelut (Sijaintilausunto)
Lausunto pvm	26.05.2023
Lausunnon tulos	lausunto
Esittelijän perustelut	Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta tai poikkeamisista.

Lupamääräykset

Rakennustyö edellyttää seuraavien vastuullisten työnjohtajien hyväksymisen ennen kuin ko. työt aloitetaan:

- Vastaava työnjohtaja
- Kvv-työnjohtaja
- Iv-työnjohtaja

Ennen kunkin työvaiheen aloittamista on toimitettava rakennusvalvontapalvelulle seuraavat erityissuunnitelmat:

- hulevesisuunnitelma
- iv-suunnitelmat
- kvv-suunnitelmat
- pihasuunnitelma
- pohjarakennesuunnitelma
- rakennesuunnitelmat
- savunpoistosuunnitelma
- toteutuspiirustukset

Rakennustyön edistymisen mukaan on pyydettävä seuraavien katselmusten toimittamista:

- mallitarkastus
- Rakennusvalvonnalta:
- aloituskokous
 - pohjakatselmus
 - rakennekatselmus

- kvv-katselmus
- iv-katselmus
- loppukatselmus
- erityinen palotarkastus

Rakennustyötä ei saa aloittaa ennen kuin siitä on tehty ilmoitus rakennusvalvontapalveluun.

Ennen luvan mukaisiin töihin ryhtymistä on hankkeeseen ryhtyvän kutsuttava kokoon maankäyttö- ja rakennuslain 121 §:n mukainen aloituskokous, johon on kutsuttava rakennusvalvontapalvelun edustaja.

Pääsuunnittelija ja vastaava työnjohtaja valvovat osaltaan työn suorittamisen hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti. Suunnitelmista poikkeamiselle haetaan hyväksyntä rakennusvalvontaviranomaiselta ennen muutosten toteuttamista.

Rakennustyön aikaiset haitat ympäristöön tulee minimoida.

Kaivuutöiden edetessä tarkastetaan, onko päärakennuksen ulkoseinän liittymäkohdissa sekä muurissa käytetty kreosoottia vesieristeenä tai kapillaarikatkona. Päärakennukseen kohdistuvien purkutöiden edetessä otetaan tarvittaessa lisänäytteitä, mikäli rakenteista paljastuu epäiltyjä haitta-aine-esiintymiä.

Tarkennettu piha- ja istutussuunnitelma on toimitettava rakennusvalvontapalvelun maisema-arkkitehdille.

Ennen rakennuksen käyttöönottoa on toimitettava selvitys matkaviestinten kuuluvuudesta rakennuksen sisätiloissa (MRL117j§).

Energiaselvitys on päivitettävä ennen rakennuksen käyttöönottoa.

Rakennuksesta ja piha-alueesta on laadittava käyttö- ja huolto-ohje.

Museovirasto KYP on pidettävä hankkeen suhteen ajan tasalla.

Rakentamisen aikaisia suunnitelmamuutoksia harkittaessa vaikutus rakennussuojeluun on selvitettävä ja hyväksyttävä Museovirasto KYP:n edustajalla. Tulkinnanvaraisissa tapauksissa suunnitelmamuutoksesta on varmistettava 8 (10) lausunnon tarve Museovirasto KYP:ltä ennen suunnitelmamuutoksen toimittamista rakennusvalvontaviranomaiselle.

Kohteesta kokonaisuutena laaditaan dokumenttivalokuvaus ennen töiden käynnistymistä ja toteutuksen päävaiheissa. Lisäksi työmaan etenemistä dokumentoidaan huolellisesti.

Hankkeesta on sen valmistuessa laadittava restaurointiraportti, joka käsittelee hankkeen vaikutukset suojeltuun rakennettuun kokonaisuuteen. Raportista toimitetaan kopio myös Museovirasto KYP:iin.

Ennen töiden aloittamista tulee hyväksyttää Museovirasto KYP:n

edustajalla rakennuslupa-aineistoa yksityiskohtaisemmat toteutussuunnitelmat seuraavista kokonaisuuksista:
-louhintasuunnitelma
-pihasuunnitelma
-Mannerheimintien katusuunnitelmaan yhteensovitetut uuden porttiaukon alueen toteutussuunnitelmat
-suunnitelmat toimenpiteistä uusien ja vanhojen tilojen liitosalueella, nykyisessä pohjoissiiven verstassalissa ja siihen liittyvissä rakenteissa (nykyisen alapohjan purku, uusi välipohja ja uudet portaat, ikkunamuutokset, ovet ja ovimuutokset, uusi yleisöhissi)

Ennen toteutustöiden kunkin vaiheen aloitusluvan myöntämistä tulee varmistaa, että ko. työvaihetta ja sen koskemaan aluetta varten on Museoviraston edustajan hyväksymät:

-yhteydenpitotapa Museoviraston pitämiseksi ajan tasalla hankkeessa
-Museovirastoa koskevien suunnitelma-, mallityö- ja työmaakatselmusten ohjelma
-tarvittavat purettavien osien ja rakenteiden dokumentointiraportit
-suojaus- ja purkusuunnitelma
-työmaasuunnitelma ja työmaan järjestelyt

Lupamääräyksellä "mallitarkastus" tarkoitetaan julkisivumateriaalien lopullista hyväksymistä työmaalla pidettävässä mallitarkastuksessa.

Rakennustyössä on pidettävä tarkastusasiakirjaa. Tarkastusasiakirjan pitämisestä tehdään merkintä loppukatselmuspöytäkirjaan ja sen yhteenveto arkistoidaan rakennuksen lupa-asiakirjojen yhteyteen.

Kokoontumistilan suurin sallitun henkilömäärä on 1000 henkilöä.

Sovelletut oikeusohjeet Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 118 §, 125 §, 133 §, 135 §, 144 § ja 175 §.

Päätöksen antaminen Ympäristö- ja lupajaosto antaa päätöksen julkipanon jälkeen, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Valitusosoitus Rakennusasia

Käsittelijä Sampo Sälevara
Arkkitehti